

DEN NORSKE KYRKJA

Aurland kyrkjestyre

Kyrkjelydskontoret
5745 AURLAND
Tlf: 57632995
Faks: 57632901

Det kongelige kulturdepartement
Postboks 8030 Dep
0030 OSLO

Aurland 27.09.2013
Vår sakshandsamar: Monica Finden
Vår ref.: 13/00012-003
Arkivkode: 00

Høyring - NOU 2013: 1 Det livssynsåpne samfunn - høyringssvar

Dei kyrkjelege fellestråda er invitert til å gi høyringssvar og her er høyringssvaret frå Aurland kyrkjestyre. Aurland kyrkjestyre har valt å gi ein uttale primært knytt til forslaga i utredninga som vil påverke Den norske kyrkja. Aurland kyrkjestyre har i mail av 28.08.13 fått utsett høyringsfrist til ut september.

Hovudsynspunkt

- Aurland kyrkjestyre er glad for at utvalet understrekar at staten skal føra ein aktivt støttande trus- og livssynspolitikk. Ein opplever likevel at utvalet i nokre spørsmål vektlegg omsynet til likebehandling på ein måte som unødig innskrenkar nokon av dagens ordningar for Den norske kyrkja. Aurland kyrkjestyre vil understreka at ynskje om likebehandling av ulike tru og livssyn i større grad bør leggje til rette for auka nærvær for alle trus- og livssynssamfunn på ulike samfunnsområde - framfor å innskrenke eksisterande ordningar med tilknytning til eller i regi av Den norske kyrkja.
- Prinsippet om likeverdig behandling av alle trussamfunn må ikkje vere til hinder for at det offentlege kan ha særskilte ordningar/tiltak overfor kyrkjebygg med kulturminneverdiar.
- Ordninga ein har i dag med institusjons- og forsvarspresteteneste, bør kunne utvidast til også å omfatte tilbod for dei som har ei anna tru eller livssyn, framfor tiltak som innskrenkar eksisterande ordningar i regi av Den norske kyrkja.
- Aurland kyrkjestyre ynskjer at ordninga med vigsel i regi av trus- og livssynssamfunn kan halde fram.
- Aurland kyrkjestyre ynskjer at Den norske kyrkja framleis kan ivareta det offentlege gravferdsansvaret for alle.

Kyrkjebygg med kulturminneverdiar.

Aurland kyrkjestyre meiner at mange av kyrkjebygga er i ei særstilling her i landet. Den norske kyrkja har i dag kring 1600 kyrkjebygg, og om lag 1000 av desse har Riksantikvaren anten freda eller listeført som verneverdige. Aurland kommune har 2 freda, 1 verna og 1 listeført kyrkje, og me ser viktigheita av desse bygga for våre innbyggjarar og tilreisande. Det meiner vi peikar på kva særstilling desse bygga har i vårt samfunn. Mange av kyrkjene våre er av dei eldste bygga i ein kommune. Mange ligg òg sentralt til eller på ein godt synleg plass. For veldig mange gir dei difor identitet og ei kjensle av å høyre til på staden, uavhengig av deira forhold til kva som skjer inne i bygget. Kyrkjebygga med inventar og kyrkjekunst, er difor ogso viktige kulturformidlarar.

Institusjons- og forsvarspresteteneste.

Aurland kyrkjestyre er positive til at ein her ser på om det er mogleg å utvide denne ordninga til også å gjelde andre trus- og livssyn. Dette meiner me likevel ikkje bør gå på bekostning av ordninga ein har i dag med sjukehusprestar og feltprestar tilknytt Dnk. Sidan 80% av det norske folk er medlemar av Dnk, bør dette framleis vege tungt. Ei ordning som i dag der ein kan få kontakt med imamar og andre representantar frå andre trus- og livssynsamfunn, fungerer godt og ekskluderar ingen.

RLE, trus- og livssynsundervisning og religionar sin plass i skulen.

Det er ikkje lov å forkynne i RLE-faget i skulen, og på det viset er alle trus- og livssynsamfunn tekne vare på og gitt ein plass i opplæringa. Det at ein likevel har lov å ha skulegudstenester ser ein på som ein god dialog mellom skule og Dnk. Det er viktig at ein i dag tek vare på norske tradisjonar og historie, og dette er ikkje noko trugsmål mot andre trus- og livssyn men snarare ei opplæring i norske tradisjonar og historie. Den rolla som kyrkja har spelt i livet for det norske folk gjennom tusen år, er viktig å forstå for å forstå norsk historie. Dette er viktig for Noreg som land og for dei som skal bu her, og ikkje berre for dei kristne. Der ein har fleire trussamfunn som har aktivitetar kan det f.eks. leggast til rette for at skulen óg er med på markering av ei eller fleire høgtider der dei får kjennskap til andre religionar sine høgtider, men då sjølvstøtt med dei same grensesetjingane som for Dnk med at det ikkje skal vere forkynning og at elevar kan få fritak.

Vigsel

Utredninga skil mellom vigsel som ein offentleg rettsleg handling, og ein livsfaseendring bygt på ritual og tradisjonar. Aurland kyrkjestyre ser det som uheldig at utvalet først skil ei vigsele på denne måten, for så å ikkje drøfte begge sidene av den. Desse spørsmåla vart også drøfta i ekteskapslovsutvalet si innstilling i 1986. Der står det mellom anna: *”Det må legges til grunn at det i dag – som i 1918 – er et utbredt ønske blant folk flest om å få beholde adgangen til kirkelig vigsel, og ikke bli påført den dobbelte handling som tvungen borgerlig vigsel vil innebære for dem som vil ha en kirkelig høytidelighet i tillegg til den lovbestemte fremgangsmåte. (NOU 1986: 2: 60)”*

Aurland kyrkjestyre legg vekt på at kyrkjeleg vigsel har lange tradisjonar i Noreg, og vi meiner det skal sterke argument til for å avvike ei slik etablert ordning. Vi finn ikkje at argumenta hjå fleirtalet i utvalet er tungtvegande nok for å avvike ordninga med vigsel i regi av trus- og livssynsamfunn. Det er eit sterkt ynskje frå våre innbyggjarar å halde på ordninga slik ho er i dag, og det vil ikkje vere ekskluderande i og med at dei som ikkje ynskjer det har alternativ.

Gravferder

Aurland kyrkjestyre ynskjer at Den norske kyrkja framleis kan ivareta det offentlige gravferdsansvaret for alle. Aurland kyrkjestyre er kritisk til at utvalet i liten grad tek med tidlegare utval sine erfaringar rundt Den norske kyrkja si handsaming av gravferdsansvaret, og som har gitt udelte positive tilbakemeldingar. Tvert imot meiner Aurland kyrkjestyre at ei verksemd som er forankra i ei tru, slik Den norske kyrkja er, nettopp har kvalitetar og kan bidra til dialog og livssynsopenheit i eit fleirreligiøst samfunn på ein annan måte enn ein ”nøytral” kommune.

Aurland kyrkjestyre er positive til at utredninga bidreg til debatt, men er kritisk til at utvalet har lagt seg på ei linje der kultur og tradisjonar blir lite vektlagt, og at ein har drege likebehandlingsprinsippet veldig langt. Ein må ta inn over seg at ein startar ikkje med blanke ark når ein ny religionspolitikk no skal utformast.

Me skal ta vare på alle menneske, uavhengig av tru, men me må likevel ikkje gløyme eller undergrave betydninga av Dnk i det norske samfunn. Til liks med andre land, må me ta vare på det som har vore vår religion langt tilbake i tid i eit inkluderande samfunn.

Med helsing
Aurland kyrkjestyre

Monica Finden
Kyrkjeverje